

HANS ALDERS

Aan

De minister van Verkeer & Waterstaat,
de heer C. Eurlings, en
De minister van VROM, mevrouw J. Cramer
P/a postbus 20901
2500 EX Den Haag

Amsterdam, 20 mei 2009

Geachte ministers,

Nadat ik u op 1 oktober 2008 namens de Alderstafel advies heb uitgebracht over de toekomst van Schiphol en de regio tot en met 2020 en vervolgens op 10 december de bijbehorende convenanten en onderzoeken heb aangeboden, is gestart met het opstellen van het werkprogramma om uitvoering te geven aan de gemaakte afspraken. Tevens is besloten de bewonersdelegatie aan de tafel opnieuw uit te breiden met een vertegenwoordiger namens de Vereniging Gezamenlijke Platforms.

In antwoord op uw verzoek in uw brief van 14 januari jongstleden, informeer ik u over het werkprogramma van de Alderstafel voor 2009 en verder en de wijze waarop het werk georganiseerd wordt.

Opdracht Alderstafel Schiphol

In uw brief van 14 januari 2009 heeft u mij verzocht om het Aldersoverleg in de implementatiefase te blijven voortzetten. *“Daarbij gaat het enerzijds om de monitoring van de in het advies opgenomen afspraken en de ‘een en ondeelbaarheid’ van het advies; en anderzijds om de nadere uitwerking en uitvoering van de afspraken uit het advies en de bijbehorende convenanten binnen het kader van het advies”*. Daarnaast vraagt u speciale aandacht voor een aantal zaken die een belangrijk onderdeel vormen van de succesvolle implementatie van het advies. Ten eerste gaat het om de adviserende rol van de Alderstafel bij de voorbereiding van het twee jaar durend experiment met het nieuwe normen- en handhavingstelsel. Ten tweede om de inrichting van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie en de betrokkenheid van de omgeving, en in het bijzonder de vertegenwoordigers van omwonenden, daarbij. Tevens vraagt u bijzondere aandacht voor de informatievoorziening naar alle belanghebbenden gedurende het proces.

Werkprogramma 2009 e.v.

Op 19 januari jongstleden heb ik samen met de participanten aan de Alderstafel gesproken over de hoofdlijnen van het werkprogramma van de Alderstafel in 2009 e.v. Vervolgens is dit programma op een aantal punten nog nader uitgewerkt.

Uitgangspunten voor het werkprogramma:

In het advies van de Alderstafel voor de middellange termijn zijn de volgende uitgangspunten meegegeven voor de uitvoering en monitoring van het advies en de bijbehorende convenanten:

- Het advies is een en ondeelbaar. Dat gegeven vormt het uitgangspunt voor de gezamenlijke monitoring en evaluatie;
- Vierjaarlijkse evaluatie van de afspraken te beginnen in 2012;
- Een daadkrachtige gezamenlijke uitvoeringsorganisatie is gewenst;
- Sturing en monitoring op samenhang afspraken door een gremium dat wat samenstelling betreft gelijk is aan de Alderstafel, inclusief een gezamenlijk voorbereidend overleg;
- De frequentie van dit overleg wordt bepaald aan de hand van de gezamenlijke uitvoeringsagenda, maar is tenminste 1 keer per jaar. Het doet dan verslag van zijn bevindingen aan de CROS en de ministers van V&W en van VROM;
- De CROS heeft adviestaak bij experimenten met hinderbepalende maatregelen en het jaarlijkse operationeel plan; de Alderstafel bij het experiment met het normen- en handhavingstelsel;
- De ministeries nemen initiatief tot instelling Taskforce routes;
- Gezien het feit dat LVNL een belangrijke rol te vervullen heeft bij de uitwerking van de afspraken uit het advies en de convenanten, verwacht de Alderstafel dat de LVNL in staat wordt gesteld om deze taak te vervullen.

In het overleg van de Alderstafel op 19 januari is geconstateerd dat er een uitdagend werkpakket ligt voor de participanten. Een groot deel van de werkzaamheden lijkt zich te concentreren in de eerste twee jaar (2009-2010) en heeft betrekking op de afronding van de lopende korte termijn zaken en de voorbereiding van de uitvoering van de middellange termijn. Het advies en de convenanten bevatten echter een programma met een looptijd tot en met 2020. Omdat alle partijen nauw betrokken wensen en dienen te zijn bij de ontwikkeling/uitvoering van de verschillende deelactiviteiten en niet alles tegelijkertijd opgepakt kan worden, is prioritering en fasering noodzakelijk.

Daarnaast zijn partijen zich er van bewust dat de teruglopende reizigersaantallen op Schiphol zich doorvertalen in de benodigde focus van de sectorpartijen op kostenbeheersing voor het behoud van de concurrentiepositie van de mainport.

Tegen deze achtergrond is er als uitgangspunt voor gekozen om de organisatie van de werkzaamheden zo 'lean and mean' mogelijk vorm te geven middels een sobere en doelmatige overlegstructuur en voorts te werken vanuit een gefaseerde aanpak. De daaraan ten grondslag liggende prioritering gaat er van uit om als eerste uitvoering te geven aan die afspraken die door de partijen als het meest effectief en zichtbaar voor de omgeving worden beschouwd. Tot slot is aan de Alderstafel besproken dat indien de in dit werkprogramma afgesproken fasering bij LVNL tot problemen leidt, met de partijen aan tafel gezocht wordt naar een passende oplossing.

Aanpak

Om binnen deze uitgangspunten invulling te geven aan uw opdracht, zijn de verschillende afspraken uit het advies en de convenanten op een rij gezet. Deze zijn geclusterd tot 6 hoofdactiviteiten, namelijk

1. Uitwerking nieuw normen- en handhavingstelsel
2. Uitwerking operationeel concept, inclusief ontwikkeling Continuous Descent Approaches (CDA's of glijvluchten over vaste naderingsroutes)

3. Uitwerking Convenant hinderbeperkende maatregelen middellange termijn
4. Taskforce routes
5. Uitwerking Convenant omgevingskwaliteit middellange termijn
6. Afspraken op het gebied van de ruimtelijke ordening, w.o. evaluatie en aanpassing beperkingengebieden rond Schiphol

Wat de uitvoering van de afspraken uit het convenant 'Selectiviteit' betreft, is geconstateerd dat dit een zaak is van de staande organisatie van Schiphol en Verkeer en Waterstaat. Het convenant maakt een apart plan van aanpak overbodig. Bovendien vraagt de ontwikkeling van de regionale luchthavens een zorgvuldig proces met de betreffende regio's (Eindhoven en Lelystad). U heeft mij op 5 februari 2009 het verzoek gedaan om het proces in de beide regio's te leiden en u voor de zomer van 2009 van een advies ter zake te voorzien. Ik heb u inmiddels separaat geïnformeerd over de in overleg met de betreffende regio's afgesproken werkwijze en planning. De voortgang en monitoring van de afspraken uit het convenant Selectiviteit zal echter in verband met de integraliteit van het Aldersadvies Schiphol een onderwerp van bespreking aan de Alderstafel zijn en blijven.

Voor de zes hoofdactiviteiten is een eerstverantwoordelijke benoemd. Deze is verzocht de scope van de opdracht, de aanpak en de mijlpalenplanning te beschrijven. Hierna vindt u op hoofdlijnen de aanpak van de zes hoofdactiviteiten en eventuele specifieke aandachtspunten uit de bespreking aan de Alderstafel.

Ad 1 Uitwerking nieuw normen- en handhavingstelsel

Het Rijk doet conform de planning in 2009 nadere voorstellen voor de ontwikkeling van en de wijze van monitoring en evaluatie van het te houden experiment met een nieuw normen- en handhavingstelsel. De Alderstafel zal in dit kader¹ als adviserend orgaan optreden richting de ministers van V&W en van VROM bij de besluitvorming over het experiment. Tevens zal de Alderstafel geraadpleegd worden indien de uitwerking zich buiten de kaders van het Aldersadvies dreigt te begeven.

Doel/opdracht

Uitwerken van het nieuwe normen- en handhavingstelsel binnen de contouren van het Aldersadvies van 1 oktober 2008 en de kabinetsreactie van 10 oktober 2008.

De werkzaamheden zijn onderverdeeld in drie hoofdcategoryën met drie gelijknamige werkgroepen:

- (1) technisch inhoudelijke aspecten: zoals concretisering van de normen en regels, het uitvoeren van een milieuonderzoek en het vormgeven van het operationeel plan;
- (2) aspecten van de handhaving: zoals vormgeven van het handhavingstelsel en het uitvoeren van een toets op de handhaafbaarheid; en
- (3) juridische aspecten: zoals de toets op de rechtsbescherming, juridische toets van de normen en regels, en het voorbereiden van de wetswijziging.

Eerstverantwoordelijke

VROM en Verkeer en Waterstaat, de heer A. van Lammeren

---

¹ op grond van artikel 8.23a Wet Luchtvaart

Belangrijke mijlpalen deadline / tussenresultaten

januari 2009	Concretiseren onderzoeksaanpak
januari – juni 2009	Uitwerken elementen van het stelsel ten behoeve van het opstellen van de ministeriële regeling voor het experiment: <ul style="list-style-type: none"> - Mei – juni 2009: voorstel voor aantalsnormen (w.o. normen voor geluidbelasting en externe veiligheid) en advies over rechtsbescherming - voor de zomer 2009: advies van de Alderstafel over het voorstel voor de aantalsnormen en het advies over de rechtsbescherming - Juli 2009: effectonderzoek (ex ante evaluatie) gereed.
september/oktober 2009	Ontwerp ministeriële regeling ten behoeve van het experiment met het nieuwe normen- en handhavingstelsel op basis van de uitkomsten van diverse onderzoeken en uitwerking van elementen van het stelsel
oktober 2009	Advies Alderstafel op ontwerp ministeriële regeling
oktober/november 2009	Ontwerp ministeriële regeling naar ter visie leggen en met advies van Alderstafel naar Tweede Kamer verzenden
sept 2009 – mei 2010	Vorbereiding experiment
april 2010	Besluit ministers V&W en VROM over ministeriële regeling
mei 2010 – april 2012	Uitvoeren experiment
2012	Evaluatie, advies Alderstafel en politieke besluitvorming
2012 e.v.	Opstellen milieu-effectrapportage, wetswijziging en aanpassing LVB en LIB

Ad 2 *Uitwerking operationeel concept, inclusief ontwikkeling CDA's*

Conform het Aldersadvies wordt een nieuw operationeel concept ontwikkeld met beperkte inzet van een vierde start-/landingsbaan, waarmee binnen dit concept glijvluchten langs vaste naderingsroutes ook in de avond mogelijk worden gemaakt. Daartoe is het noodzakelijk om de dag- en nachtprocedures op elkaar aan te laten sluiten en de nodige experimenten voor te bereiden.

Vanwege de nauwe relatie van de ontwikkeling van RNAV-CDA's met vaste naderingsroutes én de verkenning naar een alternatief voor de maatregel voor de verlengde nachtprocedures met de ontwikkeling van het operationeel stelsel, wordt deze verkenning onder verantwoordelijkheid van LVNL uitgewerkt. De rest van de hinderbeperkende maatregelen uit het convenant wordt in de werkgroep hinderbeperking opgepakt.

Doel/opdracht

- Ontwikkel het huidige operationele concept zodanig door dat kan worden begonnen met de ontwikkeling van vaste naderingsroutes in combinatie met geluid- en emissiearme naderingen (CDA's), die uiteindelijk bruikbaar zijn voor de dag- en de nachtoperatie. Daarbij gelden de afspraken over de beperkte beschikbaarheid van de 4^e baan (gemiddeld 40 en maximaal 60 in geval van operationele verstoringen²) als uitgangspunt en wordt voorts rekening gehouden met:
  - o de gevraagde afhandelingscapaciteit en de ontwikkeling daarvan, en

---

² Conform artikel 4.1 lid d) laat dit onverlet dat in geval van extreme verstoringen van de netwerkopertatie van het maximum van 60 bewegingen kan worden afgeweken. Daarvan moet met redenen omkleed verslag worden gedaan aan de IVW.

- o het beschikbaar komen van verdere randvoorwaardelijkheden voor deze ontwikkeling (luchtruim en regelgeving)
- Voorts zal LVNL expertise leveren op het gebied van het operationeel stelsel ten behoeve van de ontwikkeling van het nieuwe normen- en handhavingstelsel.
- LVNL en KLM hebben aangegeven in deze werkgroep rekening te houden met de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van een mogelijk alternatief voor maatregel 17 van het convenant korte termijn. In 2010 wordt het besluit genomen hoe met ingang van het gebruiksjaar 2010/2011 verder wordt gegaan met een maatregel die qua effect een soortgelijke hinderbeperkende werking heeft als de maatregel "verlengde nachtprocedure Polderbaan/Kaagbaan".

Eerstverantwoordelijke

Luchtverkeersleiding Nederland, de heer S. Jansens

Belangrijke mijlpalen deadline / tussenresultaten

De ontwikkelingen worden planmatig aangepakt met zichtbare afstemmings- en beslismomenten.

- 2009 Voorbereiding van de start van het experiment met geluidsarme naderingen in de late avond (22.00 – 23.00 uur) in de vorm van één routeset voor het hele etmaal.
- 2010 Feitelijke start van het experiment³ in de loop van het jaar.

Toelichting

Voor de ontwikkeling van geluidsarme naderingen wordt een groeipad gevolgd. In de avond worden CDA's uitgevoerd van 23.00 tot 20.30 uur. Te beginnen met een experiment in de periode 23.00-22.00 uur. Het experiment wordt zo opgesteld en eventueel bijgesteld dat het niet leidt tot netwerkschade. Zo spoedig mogelijk daarna wordt, afhankelijk van het succes van de start- en testfase in dit eerste uur, de procedure uitgerold tot 20.30 uur. Afhankelijk van de benodigde capaciteit zal voor de periode 23.00 – 20.30 uur beperkt een tweede landingsbaan kunnen worden bijgezet met 20 vliegtuigbewegingen gedurende deze periode. De verdeling van deze 20 vliegtuigbewegingen over de periode wordt in het experiment nader uitgewerkt. Op basis van de ervaring opgedaan in de avonduren wordt gestudeerd op de mogelijkheden vanaf 2012 een soortgelijk proces te ontwikkelen en implementeren in de daluren tussen 15.00 en 18.00 uur met vaste naderingsroutes en CDA's.

Ad 3 Uitwerking Convenant hinderbeperkende maatregelen middellange termijn

Het convenant hinderbeperkende maatregelen betreft een programma met een looptijd van 2009 tot en met 2020. Voor die maatregelen die via een experiment op basis van artikel 8.23a Wet luchtvaart uitgevoerd moeten worden, geldt de geëigende besluitvormingsprocedure voor de aanpassing van het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol (LVB) waarvoor de ministers van V&W en VROM verantwoordelijk zijn. De Alderstafel bewaakt de afspraken uit het convenant en zorgt dat de afgesproken maatregelen worden uitgevoerd. De ministers van V&W en van VROM zijn uiteindelijk degenen die besluiten over het definitief invoeren van de maatregelen en kunnen daar de CROS en/of de Alderstafel advies voor vragen.

Doel/opdracht

---

³ Bezien zal nog worden of het een experiment wordt met beroep op artikel 8.23a Wet luchtvaart

Uitvoeren van de afspraken over hinderbeperkende maatregelen uit het convenant, behalve de ontwikkeling van CDA's binnen de doorontwikkeling van het huidige operationele concept (zie hiervoor onder 2).

Eerstverantwoordelijke

Schiphol, de heer D. van Vroonhoven

Belangrijke mijlpalen deadline / tussenresultaten hinderbeperkende maatregelen

In lijn met de eerder geschetste uitgangspunten voor de aanpak wordt gewerkt met een gefaseerde aanpak. De fasering en daarvoor benodigde prioritering is besproken in de werkgroep en geaccordeerd op het niveau van de Alderstafel. Bij de prioritering zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de deadlines voor de hinderbeperkende maatregelen uit het convenant zijn leidend;
- wanneer er in het convenant geen deadlines zijn aangegeven, is in de werkgroep Hinderbeperking een fasering aangebracht:
  - o eerst worden de maatregelen die doorlopen uit het convenant voor de korte termijn uitgevoerd;
  - o vervolgens wordt uitvoering gegeven aan maatregelen die een lokale uitwerking hebben en daardoor niet of nauwelijks interfereren met het experiment op het gebied van het normen- en handhavingstelsel en de CDA's (zoals de plaatsing van NOMOS-meetpunten en experimenten met vaste bochtstraal).
  - o Maatregelen die wel interfereren met het experiment op het gebied van het normen- en handhavingstelsel en de CDA's worden in uitvoering genomen ná uitvoering van het experiment met het normen- en handhavingstelsel.

De hieruit voortvloeiende gefaseerde aanpak heeft geleid tot een werkprogramma dat u kunt vinden in bijlage 1.

Over de mogelijke experimenten met aanpassing van de startroutes vanaf de Kaagbaan en de Aalsmeerbaan is in het convenant afgesproken dat de partijen een voorstel uitwerken voor een experiment. In maart is met de meest betrokken bestuurders, Schiphol, LVNL en KLM over de mogelijke experimenten gesproken. Afgesproken is om een aantal elementen en mogelijkheden nader te verkennen. Vervolgens moet conform het convenant een voorstel voor een experiment voor optimalisatie worden getoetst aan de volgende criteria, namelijk hinder, ruimtelijke ordening, efficiency en (piekuur)-capaciteit.

Er is afgesproken dat de daadwerkelijke start van mogelijke experiment met de startroutes wordt gezien in relatie tot het experiment met het nieuwe handhavingstelsel, omdat deze mogelijk interfereren met de monitoring en evaluatie van het experiment met het handhavingstelsel. Op basis van de resultaten worden aan de Alderstafels in juni en oktober 2009 nadere afspraken gemaakt.

De Alderstafel wordt 2 keer per jaar over de voortgang van de maatregelen in het convenant geïnformeerd. Voor de uitvoering wordt dezelfde werkorganisatie als bij het convenant voor de korte termijn gehanteerd. Tevens is de inzet en expertise van LVNL, KLM en Schiphol toegezegd bij het vormgeven van de communicatie over de maatregelen richting de omgeving.

Ad 4 Taskforce routes

In het Aldersadvies is aangegeven dat Europese ontwikkelingen en ontwikkelingen in het luchtruim het op termijn mogelijk maken om tot verdere optimalisatie van routes te komen waarbij woonkernen zoveel mogelijk worden ontzien. Het gaat daarbij om bezien van de mogelijkheden voor het ontwikkelen van nieuwe vliegroutes alsmede de optimalisaties van bestaande routes. Daartoe zal het Rijk het initiatief nemen om een Taskforce routes in te richten.

Doel/opdracht

Ontwikkelen van nieuwe (uitvlieg)routes en optimalisatie van bestaande routes die rekening houden met de omgeving/ruimtelijke ordening en die beter aansluiten bij de (bebouwde) omgeving dan de bestaande.

Eerstverantwoordelijke

Verkeer en Waterstaat, mevrouw M. Breukels

Belangrijke mijlpalen deadline / tussenresultaten

In het overleg van 19 januari jongstleden is geconstateerd dat er op dit moment nog geen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van technologie, de herindeling van het luchtruim en institutionele ontwikkelingen op Europees niveau (SESAR) te verwachten zijn die structurele en substantiële aanpassing van routes mogelijk maken.

Tevens is geconstateerd dat het advies van de commissie Ruimtelijke Ontwikkeling Luchthavens onder leiding van de heer Vriesman belangrijke inzichten biedt over de relatie tussen 'landside' en 'airside' ontwikkelingen. De Alderstafel is van mening dat moet worden bezien hoe de komende tijd aan de aanbevelingen van de Commissie Vriesman invulling wordt gegeven en wat dat betekent voor de activiteiten in het kader van de Taskforce Routes.

Gezien de zwaarte van het voorliggende (ontwikkel)programma is daarom aan de Alderstafel besloten om in de 2e helft van 2009 opnieuw te bezien of het op dat moment gezien de ontwikkelingen (w.o. de doorwerking van het advies van de Commissie Vriesman) opportuun is om de werkzaamheden van de Taskforce routes op te starten.

Ad 5 Uitwerking Convenant omgevingskwaliteit middellange termijn

Doel/opdracht

Voortgang van de stichting Omgevingskwaliteit monitoren; opleveringsgereed maken van de gebiedsgerichte projecten; aanpak van de schrijnende gevallen; het informeren van de gemeenten over het vrijwaringbeleid (20Ke) in de tussentijd dat de actualisatie van het Luchthavenindelingbesluit (LIB) wordt voorbereid; SugarCity; verstrekken van informatie aan (nieuwe) bewoners; verbetering verklaring geen bezwaar; verbeteren schade- en isolatieregelingen; inzichtelijk maken bestaande gezondheidsonderzoeken; onderzoek overdrachtsbelasting en OZB; de Scheg.

Eerstverantwoordelijke

Bestuurlijke Regie Schiphol, de heer T. Ahrens

Belangrijke mijlpalen deadline / tussenresultaten

- Bovengenoemde doelen worden in de 1^e en 2^e helft van 2009 gerealiseerd
- De Alderstafel wordt 2 keer per jaar over de voortgang van de maatregelen geïnformeerd.

Ad 6 Afspraken op het gebied van de ruimtelijke ordening

In het Aldersadvies en het bijbehorende convenant Omgevingskwaliteit is afgesproken dat het ruimtelijke beperkingengebied uit het Luchthavenindelingbesluit (LIB) en de Nota Ruimte wordt geactualiseerd. Deze actualisatie is mede gekoppeld aan de invoering van het nieuwe normen- en handhavingstelsel, welke naar verwachting effecten zal hebben op de ligging van de huidige beperkingengebieden.

Doel/opdracht

De beperkingengebieden (voor geluid en externe veiligheid) uit het LIB worden in samenhang met het experiment ten behoeve van het nieuwe normen- en handhavingstelsel geëvalueerd en zonodig aangepast aan de wijze waarop wordt gevlogen en de hinder in de omgeving neerslaat.

Tevens wordt bezien hoe het vrijwaringsgebied uit de Nota Ruimte (de 20ke) op kan worden genomen in het LIB. Anticiperend op de LIB-wijziging vindt maatwerk plaats om Aldersafspraken (bij de Scheg en de lob A9 in Amstelveen) in te vullen.

Vanuit oogpunt van planologische rust, beleidscontinuïteit en kosten voor gemeenten is het niet wenselijk om het LIB frequent aan te passen. Daarom wordt bezien of bij deze actualisatie ook andere punten kunnen worden meegenomen. Hiervoor zal aan het begin van het project een inventarisatie-/consultatieronde worden gehouden. Op basis daarvan wordt besloten welke onderwerpen wel/niet worden meegenomen in het proces om tot een aanpassing van het LIB te komen. In een opvolgende analysefase worden deze onderwerpen verder uitgewerkt.

Eerstverantwoordelijke

VROM, de heer A.J. du Saar

Belangrijke mijlpalen deadline / tussenresultaten

Aangezien de aanpassing van het LIB nauwe samenhang heeft met de ontwikkeling van het nieuwe normen- en handhavingstelsel, de ontwikkeling van CDA's over vaste naderingsroutes en de eventuele aanpassing van de startroutes van de Aalsmeerbaan en de Kaagbaan ten gevolge van een mogelijk experiment, vindt de actualisatie plaats op het moment dat het experiment met het normen- en handhavingstelsel is afgerond. Daarnaast is het wenselijk om de aanpassing van het LIB gecoördineerd te laten verlopen met de aanpassing van het LVB voor invoering van het nieuwe normenstelsel na afloop van het experiment (2012).

De tijd daarvoor wordt benut voor de voorbereiding. Dat leidt tot de volgende mijlpalen:

- na de zomer 2009: vaststelling van het resultaat van de inventarisatiefase aan de Alderstafel in de vorm van een lijst van onderwerpen die in het vervolgtraject worden meegenomen en het projectplan voor dat vervolgtraject.
- eind 2009: besluitvorming over het resultaat van de analysefase met per onderwerp een go/no go besluit of het LIB daarop wordt aangepast.
- De mijlpalen en (tussen)resultaten na 2009 worden in het eerder genoemde projectplan (voor zomer 2009) opgenomen.

Organisatie

Tegen de achtergrond van de geformuleerde uitgangspunten zijn voorts nadere afspraken gemaakt over de frequentie van het overleg en de inrichting van de werkorganisatie.

Alderstafel

Om de voortgang te monitoren komt de Alderstafel twee maal per jaar bij elkaar (in juni en in oktober). Aan het eind van het jaar staat de monitoring van de totale voortgang van de werkstromen op de agenda. Daarvan wordt conform de afspraken in het advies gerapporteerd aan de ministers van V&W en van VROM en aan de CROS.

Samenstelling Alderstafel

Conform het advies gaat het om een gremium met gelijke samenstelling als gedurende de adviesvoorbereiding. Vanwege natuurlijk verloop hebben er wisselingen plaatsgevonden binnen de delegaties. Tevens is in het Aldersoverleg van 19 januari ingestemd met het opnieuw deelnemen van vertegenwoordigers van de Vereniging Gezamenlijke Platforms (VGP) aan het overleg en de werkgroepen. De nieuwe voorzitter van de VGP, de heer Geerdink, maakt wederom onderdeel uit van de Bewonersdelegatie aan de Alderstafel waarin ook de bewonersvertegenwoordigers van de CROS zitting hebben.

Naar aanleiding van het verzoek van de VGP om - na het opstappen van hun voorzitter - opnieuw betrokken te worden bij de nadere uitwerking van het Aldersadvies, heb ik zowel met het nieuwe bestuur van de VGP als met de bewonersvertegenwoordigers namens de CROS gesproken. Op basis van die gesprekken heb ik geconcludeerd dat er geen belemmeringen meer bestaan voor een hernieuwde samenwerking tussen de beide clubs van bewonersvertegenwoordigers in de uitwerking van het advies en de convenanten.

Werkorganisatie

- Er wordt een vooroverleg ingesteld met de verschillende delegaties onder leiding van de procesregisseur, de heer Vermeegen. Dit delegatieoverleg heeft als functie de bijeenkomsten van de Alderstafel voor te bereiden, de samenhang tussen de verschillende onderwerpen te bewaken en te voorkomen dat er 'ruis' ontstaat gedurende het proces. Het overleg komt één keer in de zes weken bij elkaar.
- Aan de in het advies genoemde 'gezamenlijke uitvoeringsorganisatie' wordt zo 'lean and mean' mogelijk invulling gegeven door zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande werkorganisaties, waarbij er naar wordt gestreefd om met maximaal één vertegenwoordiger per organisatie te werken in de diverse werkgroepen. Een overzicht van de werkorganisatie vindt u in bijlage 2.
- In verband met de continuïteit is afgesproken om waar mogelijk personen aan de werkgroepen te laten deelnemen die reeds in het eerdere proces betrokken zijn geweest. Hierdoor wordt voorkomen dat reeds gevoerde discussies heropend worden.
- Om de voortgang te bewaken komen de eerstverantwoordelijken voor de zes werkstromen elke drie weken bij elkaar onder leiding van de procesregisseur.
- De voor het adviesproces van de middellange termijn vastgestelde spelregels en werkwijze blijven, zij het in een aan de gewijzigde taak en rol van de Alderstafel aangepaste vorm, als uitgangspunt gelden voor de participanten. Daarin is onder andere opgenomen de plicht van de verschillende delegaties om hun achterbannen te informeren over de voortgang van de uitvoering. Zo nodig kan de procesregie op verzoek van de delegaties voor aanvullende informatievoorziening (in de vorm van bijeenkomsten op presentaties) zorgen. Zie ook hierna.

Informatievoorziening naar alle belanghebbenden

Een speciaal aandachtspunt betreft de informatievoorziening aan belanghebbenden in de omgeving. U heeft aangegeven er aan te hechten dat belanghebbenden, of ze het advies nu steunen of niet, moeten kunnen beschikken over informatie over de nadere uitwerking en uitvoering van het advies. U ziet dit als een voorwaarde voor een volwaardig gesprek hierover met de omgeving, hetgeen kan leiden tot verdere aanscherping van de voorstellen en wederzijds begrip.

Reeds in de periode na het uitbrengen van het advies heb ik gepoogd invulling te geven aan de wens om een zo breed mogelijk publiek op de hoogte te stellen van de inhoud van het advies en de convenanten. Zo zijn er diverse informatieavonden georganiseerd voor geïnteresseerde omwonenden en politici, onder andere in Spaarndam, Amsterdam, Hoofddorp, Uitgeest en Oegstgeest (voor de Duin- en Bollenstreek). Binnenkort volgen er nog avonden in Lisse, Nieuwkoop, Zaanstad en Haarlem. In Amstelveen zal ik spreken met diverse bestuurders.

Een aantal organisaties heeft voorts aangegeven geïnteresseerd te zijn in de uitwerking van het Aldersadvies. Het betreft de niet in de uitvoering betrokken bewoners, waaronder een aantal wijk- en dorpsraden uit de omgeving van Schiphol en de Stichting Natuur en Milieu. De bedoeling is om hen met enige regelmaat via speciaal hiervoor georganiseerde informatiebijeenkomsten te informeren. De secretaris is hiervoor het aanspreekpunt.

Ik verwacht met dit werkprogramma de afspraken uit het Aldersadvies ten uitvoer te kunnen brengen binnen de daarvoor gestelde termijnen, en tevens te kunnen voorzien in betrokkenheid van en informatievoorziening aan de omgeving bij de verdere uitwerking.

Hoogachtend,

Hans Alders

Bijlage 1 – Fasering werkprogramma Hinderbeperkende maatregelen tot en met 2020

Omschrijving afspraak	2009				2010				2011				2012				
	kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Alderstafel		08/06 2009		07/10 2009										1 ^e tussentijdse evaluatie van de Alders afspraken			
Operationeel concept met vaste naderingsroutes en glijvluchten	uitwerken en voorbereiden experiment								1 november 2010: start experiment CDA's op vaste routes (23.00-22.00)				uitbreiden maatregel (na evaluatie experiment)				
Nieuw normen en handhavingstelsel	aantalsnormen gelijkwaardigheid		ontwerp stelsel en voorbereiden experiment		1 mei 2010 start experiment nieuw stelsel (2 jaar)								evalueren en wijzigen wet en regelgeving				
advies normering grondgeluid																	
Hindermaatregelen uit de korte termijn																	
evalueren idle reverse trust																	
evalueren vaste bochtstraat Hoofddorp/Nieuw Vennep																	
evalueren routemaatregel 19																	
Alternatief maatregel ochtendvluchten	onderzoek en bespreken																
parallel starten	onderzoek verbeteringen afdraaipunt en routes				afroeden met test voor verbetering (implementatie o.b.v. fase 1)												
grondgeluid Hoofddorp	realiseren geluidwerende voorziening																
grondgeluid: onderzoek	Amstelveen																
voortzetten micro-klimaat Uithoorn, Aalsmeer, Amstelveen en Rijsenhout																	
milieu (omgevings) simulator – ontwikkelen 1 ^e versie																	
Hindermaatregelen uit de middellange termijn																	
NOMOS meetpunten	nieuwe posten				kwaliteitsborging incl ijking												
informatievoorziening (BAS)	uitbreiden																
live radar LVNL	PvA onderzoek																
grondgeluid – Badhoevedorp, Amsterdam - West en -Zuideramstel					start na afronden onderzoek Amstelveen												
vaste bochtstraat Uithoorn (18L AND/ARN)					voorbereiden				experiment								
experiment Kaagbaan	onderzoek, overleg en besluitvorming aan Alderstafel																
experiment Aalsmeerbaan	onderzoek, overleg en besluitvorming aan Alderstafel																

Bijlage 1 – Fasering werkprogramma Hinderbeperkende maatregelen tot en met 2020

Omschrijving afspraak	2009				2010				2011				2012				
	kwartaal	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Alderstafel		08/06 2009			07/10 2009									1 ^e tussentijdse evaluatie van de Alders afspraken			
Taskforce Routes					start afhankelijk besluit Alderstafel												
Selectiviteit (hindermaatregelen)																	
Richtsnoer slotallocatie "onderkant H3" vliegtuigen	1-4-09 voorstel, dan bekrachtigen MVenW																
beperken "full ban" "onderkant H3"																	
Maatregelen verbeteren kwaliteit omgeving																	
oprichten stichting	monitoren per kwartaal																
gebiedsgerichte projecten	opstarten - kwartaalrapportage																
individuele gevallen	kwartaalrapportage																
bekendmaken planologische afspraken																	
Sugar City	onderzoek				overleg/besluit												
deugdelijke informatie huidige en nieuwe inwoners omgeving	plan van aanpak				uitvoering												
voorstel verbetering schade- en isolatieregeling																	
relatie gezondheid en Schiphol	PvA	rapporteren			besluit vervolg												
onderzoek stelsel van overdrachtbelasting /OZB	plan van aanpak																
voorbereiden actualisatie LIB																	
opheffen bouwbeperkingen Amstelveen		brief VROM	voorbeeldproject ontwerp en start uitvoering														
Selectiviteit (accomoderen elders)																	
Voorstel voorrang slots hub- en mainportgebonden verkeer	1-4-09 voorstel, dan bekrachtigen MVenW																
visie Schiphol group ReLu																	
Dynamisch monitoren ontwikkeling/groei Schiphol		√		√		√		√		√		√		√		√	
volgen proces van besluitvorming capaciteit regionale luchthavens	<i>Alders in de regio</i>																
Pakket sturingsmaatregelen en operationele restricties Schiphol																	

Bijlage 2 - Organisationschema uitvoering advies Schiphol en de regio 2020

